

Juffen en meesters zijn geen verplegers

“Een leraar of een vrijwilliger moet op schoolreis ook voor een kind met diabetes kunnen zorgen. Nu mag dat juridisch niet. Door die regeling zullen de helpers technische aspecten van een ingreep mogen uitoefenen. Leerkrachten zullen daar een opleiding voor moeten volgen.” Met dit ‘bekwame helpers-voorstel’ (*) kwam Maggie De Block op 5 september op de proppen. Het COV reageerde samen met de andere onderwijsvakbonden meteen zeer afwijzend. Juffen en meesters zijn toch geen verplegers!?

Verzorgende en verpleegkundige handelingen behoren niet tot de opdracht van het personeel. Juffen en meesters in het basisonderwijs staan voor een diverse groep van jonge kinderen, die nog groeiend zijn naar zelfstandigheid. De zorg en verantwoordelijkheid voor kleuters en lagere schoolkinderen die rust op leerkrachten is zeer groot. Waar nu de wetgeving geen verpleegkundige handelingen toelaat voor het

onderwijspersoneel, past minister De Block op een ondoordachte wijze de wetgeving aan. Het onderwijs kan niet vergeleken worden met bijvoorbeeld mantelzorg waar het gaat om één persoon die zorg verleent aan een andere persoon. In die beperkte context is de zoektocht naar een beschermend juridisch kader een stap in de goede richting. Een bewkame helper heeft een specifieke opleiding voor specifieke

zorg. Een leerkracht heeft een hele klas voor zich en zou zich in allerlei zorg moeten bekwamen. Deze aanpak toont nog maar eens aan dat er in een onderwijsmodel met meer verspreide en verhoogde zorg-noden een gebrek is aan bevoegd personeel om verzorgende en verpleegkundige handelingen bij leerlingen uit te voeren. Enkel focussen op een duidelijk en beschermend juridisch kader zonder oog te hebben voor de noodzaak aan gekwalificeerd personeel, ook in het gewoon onderwijs, lost het bestaande spanningsveld niet op. De overheid moet met middelen over de brug komen voor gekwalificeerd personeel. Zoniet zal het blijven leiden tot het zetten van druk vanuit de school of de ouders op personeelsleden om taken uit te voeren die niet tot hun opdracht of opleiding behoren. ■

Wat zegt de regelgeving vandaag?

Verzorgende en verpleegkundige handelingen mogen enkel uitgevoerd worden door personen met het vereiste medische diploma. Dit betekent dat het toedienen van medicatie of sondevoeding, of het meten van de bloedsuikerspiegel bij diabetici voorbehouden zijn aan artsen en verpleegkundigen, op voorschrift van een arts. Er zijn twee uitzonderingen. De eerste is Eerste Hulp Bij Ongevallen (EHBO). EHBO wordt omschreven als *‘het geheel van noodzakelijke handelingen die er op gericht zijn de gevolgen van een ongeval of een traumatische of niet-traumatische aandoening te beperken en er voor te zorgen dat de letsels niet erger worden, in afwachting van, indien nodig, gespecialiseerde hulp.’* Je mag dus pas op school eerste hulp toedienen, ook aan leerlingen, als je een opleiding hebt gevolgd. De tweede uitzondering is bijstand aan een persoon in groot gevaar en dus in een noodsituatie. In dat geval mag je ook een medische handeling stellen want je moet immers binnen je mogelijkheden de gepaste hulp verlenen, anders pleeg je schuldig verzuim.

Kortom, als je in je school medische handelingen stelt buiten deze twee uitzonderingen ga je je bevoegdheid te buiten en is er sprake van onwettige uitoefening van de geneeskunde. Dit kan je een geldboete en zelfs een gevangenisstraf opleveren. Deze straffen kunnen ook opgelegd worden aan de persoon die jou de opdracht gaf om deze handelingen uit te voeren, zoals directie of schoolbestuur.

(*) 5 september 2017 in verschillende media, zie ook vrtnws.be.